

u.remissvar@regeringskansliet.se

u.s.remissvar@regeringskansliet.se

Beslut

Datum 2026-05-13

Dnr SI 2026:3252

Sida 1 (4)

Yttrande över En förbättrad elevhälsa (SOU 2025:113)

Regeringskansliets diarienummer: U2025/02279

Sammanfattning

Skolinspektionen lämnar synpunkter utifrån myndighetens uppdrag och yttrar sig därför inte över de delar i förslagen som specifikt rör hälso- och sjukvård.

Skolinspektionen är positiv till att förtydliga elevhälsans uppdrag. Det är dock viktigt att elevhälsan inte förstärks på bekostnad av utbildningen.

Det är också viktigt att det i den fortsatta lagstiftningen tydliggörs vilken myndighet som ska ha tillsynsansvaret för de nya bestämmelserna.

Skolinspektionen tillstyrker förslagen i 6.1, att elevhälsans uppdrag tydliggörs, men ser en risk att det utökade uppdraget leder till undanträngningseffekter vad gäller att elevhälsan ska stödja elevernas lärande.

Skolinspektionen avstyrker förslaget i 6.2 om skärpt utbildningskrav för skolans kuratorer.

Skolinspektionen tillstyrker förslaget i 6.3.1 om att det ska tas fram en plan för bemanning för elevhälsan.

Skolinspektionen tillstyrker förslaget i 6.3.2 om att det regleras en minsta frekvens med vilken elevhälsans professioner ska finnas tillgängliga i skolans lokaler.

Skolinspektionen tillstyrker förslaget i 6.4 om att huvudmannen ska informera om elevhälsans uppdrag och bemanning.

Skolinspektionen tillstyrker förslaget i 6.8.2 om att det ska finnas en samordnande funktion som ansvarar för att samordna insatser vid varje skolenhet.

Skolinspektionen tillstyrker förslaget i 6.9 om att elevhälsans del i skolans kvalitetsarbete flyttas till kapitel 4 skollagen.

Övergripande synpunkter

Skolinspektionen lämnar synpunkter utifrån myndighetens uppdrag att genom granskning verka för att alla barn och elever får tillgång till en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Myndigheten yttrar sig därför inte över de delar i förslaget som specifikt rör hälso- och sjukvård.

Elevhälsan är en viktig funktion i skolan och Skolinspektionen är positiv till förtydliganden i syfte att stärka elevhälsan. Det är viktigt att skolan fokuserar på sitt kärnuppdrag, utbildning, och det är därför angeläget att elevhälsan inte förstärks ur ett vårdperspektiv på bekostnad av utbildningen. Skolinspektionens erfarenhet är att elevhälsan redan idag inte ges rätt förutsättningar och att den därför många gånger inte klarar av det befintliga uppdraget. Om elevhälsans uppdrag utökas måste det också tillföras resurser och kompetens, annars riskerar elevhälsans utökning att gå ut över undervisning och elevers rätt till utbildning.

I den fortsatta lagstiftningsprocessen är det vidare viktigt att ansvaret för tillsyn av de nya bestämmelserna blir tydligt mellan Skolinspektionen och Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Det är för Skolinspektionen inte i alla delar tydligt vilken myndighet som föreslås få ansvar för vilka delar. Det är också avgörande att kommande föreskrifter är tydliga och precisa för att möjliggöra tillsyn.

Skolinspektionens synpunkter

6.1 Förslag om förtydligande av syfte och uppdrag

Skolinspektionen tillstyrker att elevhälsans uppdrag tydliggörs, men ser en risk att det utökade uppdraget leder till undanträngningseffekter vad gäller att elevhälsan ska stödja elevernas lärande.

Elevhälsans uppdrag idag är i vissa delar otydligt. Skolinspektionen ser positivt på förslaget att förtydliga uppdraget och att stärka elevhälsans arbete med att främja elevernas fysiska, psykiska och sociala hälsa, samt möjligheterna att tidigt identifiera risker och tecken på ohälsa. Ett sådant fokus kan bidra till att fler elever får stöd att förbättra sin hälsa och mående. Detta bör dock inte ske genom minskat fokus på att elevhälsan ska stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Skolinspektionen ser därför risker med att den föreslagna förändrade inriktningen kan komma att skapa undanträngningseffekter från skolans kärnuppdrag och därmed ske på bekostnad av elevernas lärande och utveckling.

6.2 Skärpta utbildningskrav för vissa av elevhälsans professioner

Skolinspektionen avstyrker förslaget om skärpt utbildningskrav för skolans kuratorer.

Förslaget innebär i praktiken att skolkuratorer ersätts med hälso- och sjukvårdskuratorer och myndigheten bedömer att en sådan utveckling är olycklig. Skolinspektionen anser att ett skärpt utbildningskrav på kuratorer inte bör ske på bekostnad av den roll som dagens skolkuratorer har. Skolkuratoren är idag ofta en person som arbetar förebyggande och syns i korridorerna och på så vis skapar relationer med eleverna. Skolkuratoren är även ofta i klasserna och diskuterar frågor som relationer, psykisk hälsa och livssituation med eleverna. Att som kurator vara synlig bland eleverna är många gånger nyckeln till att elever vågar öppna sig för kuratorn och att en relation kan skapas. Skolinspektionen ser att med utredningens förslag finns det en risk att kuratorernas främsta uppgift blir att göra sociala bedömningar, sköta hälsosamtal och skriva remisser. Detta och kravet på journalföring som ingår när kuratorerna ska ha en hälso- och sjukvårdsutbildning kan leda till att tiden tillsammans med elever begränsas. Det är viktigt att utrymme finns för att skolkuratorerna även fortsatt har möjlighet att ha rollen att vara nära eleverna.

6.3.1 En plan för bemanning av elevhälsan

Skolinspektionen tillstyrker förslaget.

Skolinspektionen ser ofta i sin tillsyn att elevhälsan är underbemannad och bedömer därför att en plan för bemanning med tillhörande beräkningsverktyg och föreskrifter skulle ge huvudmannen och rektorn ett bra verktyg för att säkerställa rätt bemanning för elevhälsan.

Det är vidare viktigt att tillsynsansvaret mellan Skolinspektionen och Inspektionen för vård och omsorg (IVO) tydliggörs i den fortsatta beredningen.

6.3.2 Tillgänglighet till elevhälsans professioner i skolans lokaler

Skolinspektionen tillstyrker förslaget att det regleras en minsta frekvens med vilken elevhälsans professioner ska finnas tillgängliga i skolans lokaler.

Myndigheten kan inte avgöra om de tidsmässiga minimikrav som utredningen föreslår är de rätta, men ser ofta vid inspektion att elevhälsan är underbemannad. Det kan därför vara positivt med minimikrav på elevhälsans tillgänglighet i lokalerna. Detta, i kombination med en bemanningsplan, kan leda till en mer ändamålsenlig bemanning av elevhälsan och bättre möjligheter att utöva tillsyn.

6.4 Huvudmannen ska informera om elevhälsans uppdrag och bemanning

Skolinspektionen tillstyrker förslaget.

Huvudmannen bör informera om elevhälsans uppdrag och bemanning. Hur ofta informationen ska ges kan emellertid behöva avgöras utifrån verksamhetens behov.

6.8.2 Vid varje skolenhet ska det finnas en samordnande funktion som ansvarar för att samordna insatser

Skolinspektionen tillstyrker förslaget.

Det finns, som utredningen anger, en problematik med att vårdnadshavare själva behöver samordna och navigera när ett barn har ett stort stödbehov. Det kan finnas fördelar för vårdnadshavare att få en funktion att kunna vända sig till för stöd med samordning. Skolinspektionen delar utredningens bedömning att vårdnadshavare ofta har förtroende för skolan och att en funktion i skolan därför är lämplig som samordnare.

Regeringen kan dock behöva överväga om krav på samtycke från vårdnadshavare/elev behöver finnas i lag.

6.9 Elevhälsans del i skolans kvalitetsarbete

Skolinspektionen tillstyrker förslaget att kvalitetsarbetet för elevhälsan flyttas till kapitel 4 skollagen i syfte att öka tydligheten att elevhälsan ska vara en del av det systematiska kvalitetsarbetet.

I ärendets slutliga handläggning har följande personer deltagit: chefsjurist Klara Cederlund, stabschef Torun Rudin och Barn- och elevombudet Ulrika Lindén.

2026-05-15

X Marie Axelsson

Generaldirektör
Signerat av: Marie Axelsson

2026-05-15

X Elin Emsheimer

Föredragande, utredare
Signerat av: Elin Emsheimer